

Hedera helix

ELABORAT DE CRISTIAN TERENTII

ledera -hedera helix-
плющ, hedera

Familia Araliaceae

- ▶ Arbust agățător ,cu tulpini pînă la 15 m , iar cind nu are suport , devine tîrîtor . Tulpinile și lujerii emit rădăcini adventive cu peri sugători , prin care se fixează de scoarța arborilor.
- ▶ Lujerii sunt galbeni cenușii,frunzele alterne persistente:
- ▶ -cele de pe lujerii sterili de 4-10 cm,lobate, cu 3-5 lobi triunghiulari, întregi ,pe față verzi închisi
- ▶ Cele de pe lujerii fertili, oval-rombice, nelobate
- ▶ Florile albe –verzui , apar tîrziu ,prin septembrie
- ▶ Fructele sunt bace globuloase,negre, de 6 mm, se coc în primăvară,prin mai

Răspândirea

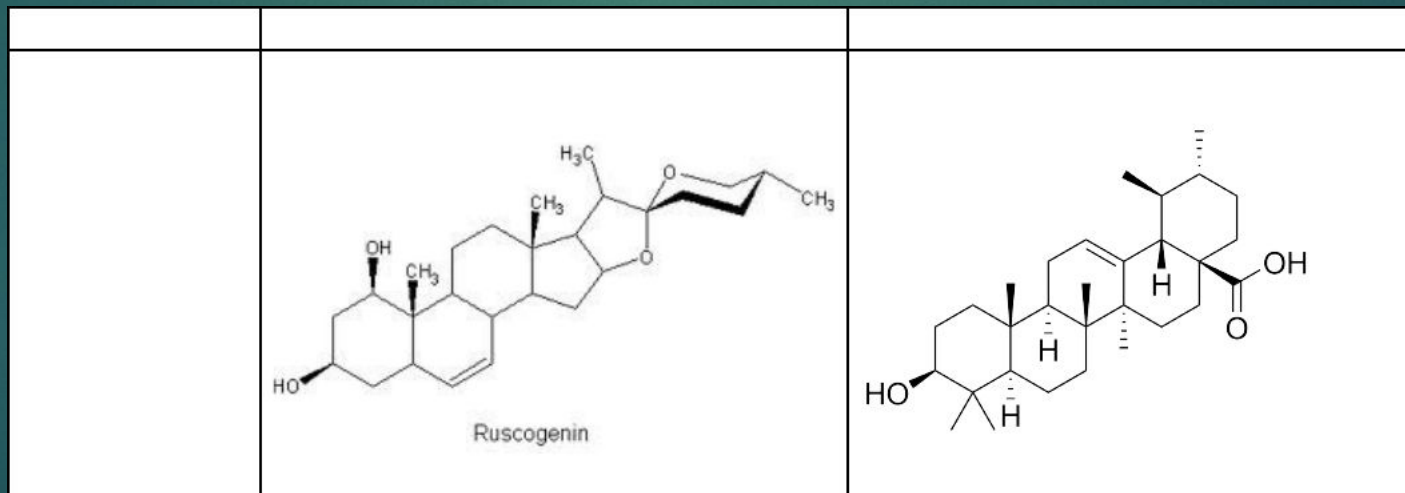
- ▶ Aceasta crește în sălbăticie , în Europa, Africa de nord și Asia. Poate fi întâlnită de la sudul Scandinaviei până la Peninsula Iberiană, la estul Ciprului și nordul Turciei.
- ▶ Iedera este un element atlantic- mediteranean ,ce apare frecvent și la noi , de la câmpie . Are o amplitudine ecologică largă,manifestând totuși preferințe pentru solurile calcaroase
- ▶ De la nivelul mării ,circa 1000 m altitudine.

Organele otrăvitoare

- ▶ Fructele
- ▶ Locul tăierii

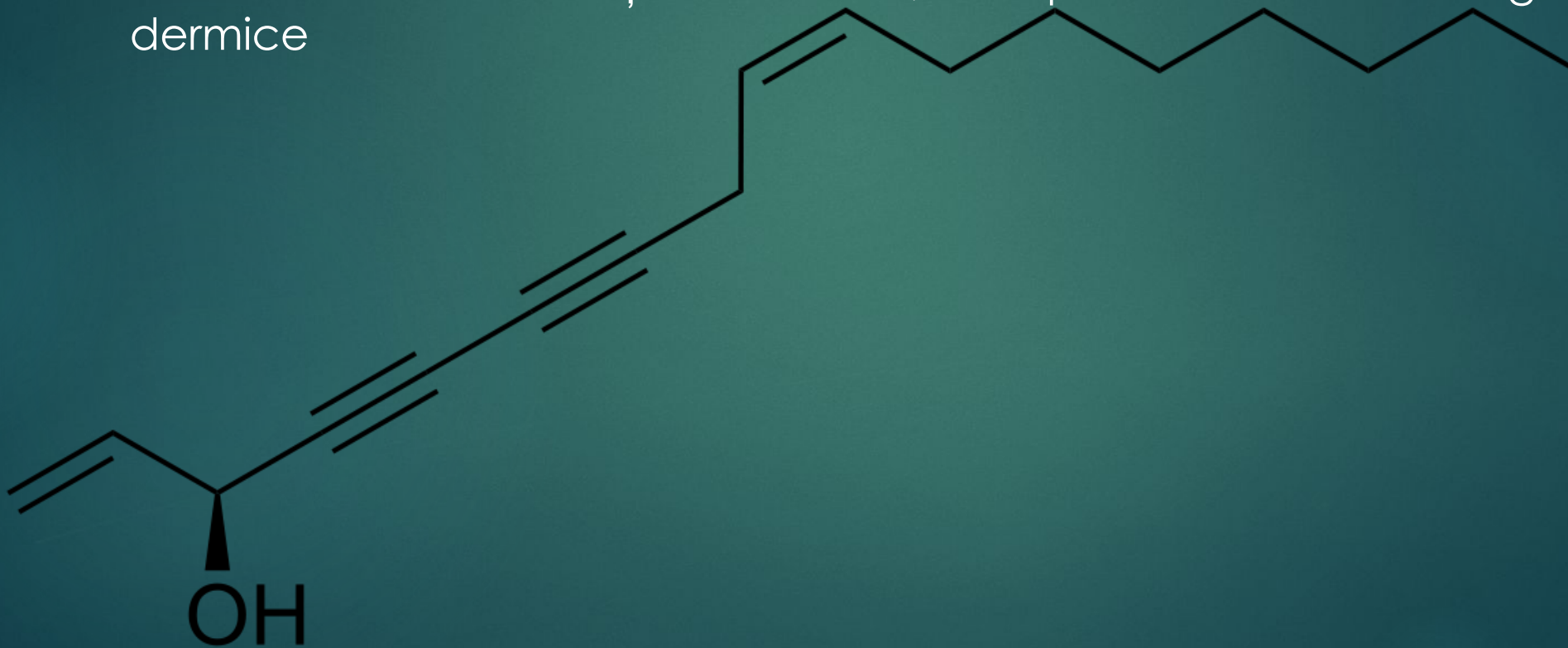
- Fructele constituite din bace grupate în umbele globuloase ,se maturizează peste iarnă , căpătînd o culoare neagră. Fructele ,care conțin 4-5 semințe de culoarea roz, sunt foarte toxice, astfel încît ingerarea a 2-3 fructe poate determina **Intoxicații** , din cauza saponozidelor triterpenice

Planta conține 2,5-6 % saponozide triterpenice

- ▶ **Saponinele** sunt glicozide steroide , cu o posibilitate mare de combinații structurale ceea ce explică variația mare a proprietăților chimice a saponinelor.
- ▶ Proprietăți
- ▶ fac spumă la agitare în apă
- ▶ reduc tensiunea superficială a lichidelor, și membranelor celulare (efect de hemoliză)
- ▶ gust caracteristic de săpun
- ▶ provoacă hemoliza eritrocitelor, manifestă acțiune toxică resorbtivă, paralizia SNC.

- ▶ În cursul tăierii în scopurile ornamentale a iederii, la zona tăieturii exudă un lichid ce conține faltarinol, care poate determina alergii dermice

Otrăvirea prin iederă

- ▶ Deși planta crește, practic, peste tot în latitudinile noastre, nu ar trebui ca pacientul să-ți proceseze singur planta.
- ▶ Întreaga plantă și fructele ei sunt foarte otrăvitoare. De exemplu, câteva fructe de pădure sunt suficiente pentru a provoca otrăviri grave. Există un pericol pentru viață în otrăvirea cu iederă.
- ▶ Tulburări ale TGI
- ▶ Dereglări dispeptice
- ▶ Dispnee ,alte simptome ale tractului respirator
- ▶ febră

-
- ▶ Absorbția apei, clorurilor, a sodiului la nivelul tubulilor renali distali - edeme
 - ▶ Scăderea hemoglobinei
 - ▶ A proteinelor din ser,
 - ▶ Creșterea pulsului și a ratei de eliminare a potasiului
 - ▶ Migrena

Cum se acorda primul ajutor?

- ▶ Indepartarea persoanelor din jurul intoxicatului;
- ▶ Mentinerea bolnavului in pozitia optima, in asa fel incat sa se evite traumatismele fizice sau psihice;
- ▶ Provocarea vomei. In cazul in care nu exista niciun vomitiv la indemana, se vor ingera rapid 1-2 litri de lapte fierbinte si se va gadila omusorul;
- ▶ Dupa ce persoana a reusit sa vomite toxicul, poate bea cafea tare pentru activarea inimii.
- ▶ Administrarea de purgative (ulei de ricin, sulfat de sodiu sau de magneziu) pentru indepartarea substantelor toxice din stomac si intestin. Se mai poate manca argila sau bea apa de argila, eventual praf de carbune vegetal. Daca insa intoxicatia s-a produs cu cateva ore in urma, se va administra doar purgativul.

Spălături gastrice

Administrare de purgative

- ▶ 4. Tratatamentul de mai departe după simptomatica evidențiată trebuie să se efectueze de specialiști (medici), care afară de antidoturi specifice mai prescriu preparate pentru dezintoxicarea organismului (glucoză ș.a.), diureza forțată, transfuzie de sânge, perfuzie de substituenți de sânge (hemodeză), hemosorbție dezintoxicantă – aplicarea șuntului (garoului) arterio-venos pentru eliminarea toxinei din sânge prin sorbție pe filtre corespunzătoare.
- ▶ 5. Înlăturarea șocului și colapsului (medicamente care acționează asupra inimii, vaselor periferice, regleză funcțiile centrale ale SCV).
- ▶ 6. Înlăturarea dereglărilor respiratorii.
- ▶ 7. Normalizarea activității centrale și periferice a sistemului nervos (înlăturarea inhibiției, convulsiilor, paraliziei).
- ▶ 8. Folosirea diferitor remedii simptomatice, preparatelor **antihistaminice**.
- ▶ 9. Preîntâmpinarea apariției infecției secundare (antibiotice, sulfanilamide)

Utilizări farmacologice

- ▶ Antitusiv – ca și codeina, siguranța pacientului fiind totală, deoarece nu există riscul abuzului
- ▶ De asemenea , prezența în produsul vegetal a unei mari cantități de mucilag ,face ca extractul apos, respectiv, picaturile antitusive preparate din acesta să calmeze iritațiile mucoaselor căilor respiratorii, totodată este bun expectoran ,deoarece determină o creștere a secrețiilor bronsice. (congestii pulmonare)
- ▶ Pornind de la acțiunea spasmolitică și antiinflamatoare ,dezvoltate din preparatele de licvirită , între 1945- 1949, 3 medici olandezi au introdus preparatul Rotter în tratamentul ulcerului gastric
- ▶ Glicirizina – reduce activitatea enzimatică a pepsinei – ulcer, gastroprotector

- ▶ Pentru Licocalcolnele A,C,B, D precum si pentru izolicviritegenină s-au evidentiat proprietatile de captare a radicalilor liberi de oxygen si un efect de inhibare a productiei de ioni superoxid
- ▶ Pentru glabridina si ale izofflavone din licviritia s-au pus in evidenta si efectul antiaterogen
- ▶ Carbenoxolone- sarea disodica a hemisuccinatului de enoxolona – in terapia antiulceroasă, eradicarea tulpinilor de Helicobacter pylori
- ▶ pentru licviritie mai este descrisa si o activitate anorexica, putindu-se utiliza concomitent cu un regim alimentar corespunzator, si in tratamentul obezitatii
- ▶ In dermatologie , acidul gliciretic se utilizeaza sub forma de lotiuni, unguente, pulberi, intratamentul : dermatite (acute, cronice), neurodermite, psoriazis, eczeme
- ▶ Actiune antiparazitare, antidiscrazica, antibateriana, analgezica

Denumiri comerciale

- ▶ Prospan sirop –solutie uz intern
- ▶ Prospan cough tablets
- ▶ Hedelix-sirop
- ▶ Bronchipret SAFT
- ▶ Bronchoforton -sirop
- ▶ Bronchial-Tee, Bad Heilbrunner Husten Tee

Homeopatie

- ▶ Pentru uz intern, se face infuzie dintr-o linguriță de frunze uscate la o cană cu apă fierbinte. Se beau două căni pe zi. Se mai folosește sub formă de tinctură sau sirop. Intră și în compoziția unor produse homeopatice folosite la tratarea tumorilor maligne.

- ▶ **Comprese și cataplasme**

Pentru uz extern, se fierbe o lingură de frunze uscate timp de 10 minute în 300 ml de apă. Cu acest ceai se pot face spălături locale (nas, urechi), gargară, comprese și cataplasme.

Iedera în medicina populară

► 1. Ateroscleroza

Se pun la fiert două lingurițe de frunze și de rămurele tinere de iederă în 250 ml de apă. După ce fierb zece minute, se ia vasul de pe foc. Ceaiul are efect vasodilatator, fiind eficient în cazul persoanelor care suferă de ateroscleroză (îngustarea vaselor de sânge prin acumularea de grăsimi pe pereții acestora). Zilnic, se beau câte două-trei ceaiuri, un interval de 14 zile.

2. Reumatism

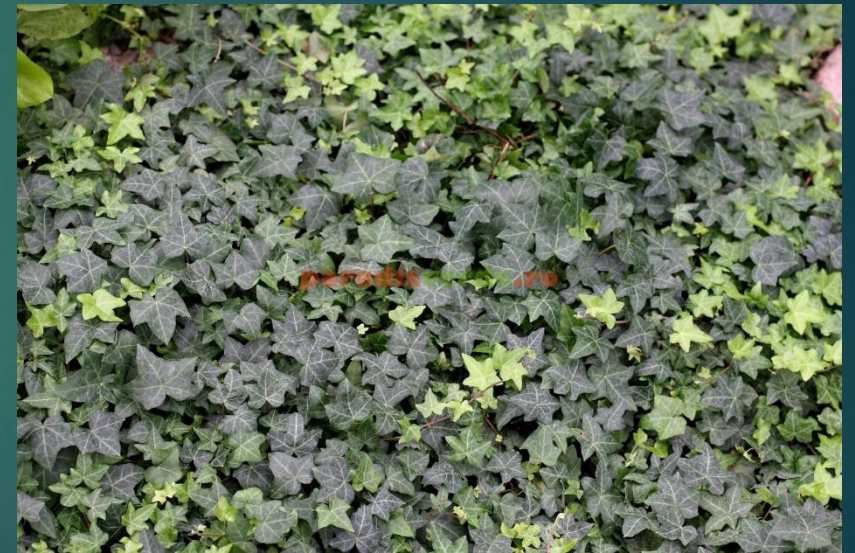
În cazul durerilor reumatice, pe zona afectată se pun comprese cu 20 de picături de tinctură de iederă diluată cu puțină apă caldă. Leacul ajută la calmarea durerii și la reducerea inflamației.

3. Bronșita- Pentru bolnavii de bronșită, este eficient decoctul preparat din două lingurițe de frunze de iederă, care se fierb în 250 ml de apă. Se consumă trei căni de ceai pe zi. Decoctul are efect antispastic și expectorant. Tratamentul trebuie urmat timp de zece zile

4. Infecțiile dermatologice -Pentru erizipel,este eficient tratamentul cu tinctură de iederă, sub formă de compresă. Se amestecă o linguriță de tinctură de iederă în 100 ml de apă. Cu ajutorul unui tampon de vată înmuiat în această soluție antiseptică, se badijonează zonele afectate de infecție, de obicei mâinile și picioarele. Pansamentele se schimbă de trei ori pe zi, până la vindecare.

Istoria iederii

- Originile denumirii iederii în limba germană (Efeu) nu sunt cunoscute. Cel mai probabil prima parte a cuvântului provine din vechea rădăcină "ebah" sau "ifig" care înseamnă "urcator". Cea de-a doua parte a cuvântului a fost derivată cel mai probabil din "heu" un termen ce poate să însemne și frunze. S-a ajuns astfel la un cuvânt compus în germană veche "ep-höu" – frunza urcătoare. Originea denumirii botanice (*Hedera helix*) este mai ușor de stabilit: În greacă "hédra" înseamnă poziție și Heli derivă din verbul "helissein" a se roti. Iedera se rotește de jur împrejurul tulpinii copacilor.

-
- ▶ In Europa, planta de iedera se bucura de o traditie lunga – mai putin ca planta medicinala si mai mult ca planta de cultura. Fiind mereu verde, planta a simbolizat intotdeauna viata infinita si nemurirea sufletelor, dragostea si loialitatea; perechile nou casatorite obisnuiau sa primeasca crengute de iedera ca simbol al legaturii de incredere dintre ei. In Egipt si in Grecia, iedera era atribuita anumitor zeitati (Osiris resp. Dionysos). Tradiitiile crestine prevad decorarea mormintelor si bisericilor cu iedera. Un exemplu in acest sens este domul din Altenburg sau catedrala din Reims
 - ▶ Incepand din 1999, in fiecare an este desemnata o planta medicinala ca fiind planta anului. Criteriile de selectie iau in calcul atat puterea vindecatoare dovedita a plantei, dar si istoria culturala si medicala interesanta.

Iedera și legenda ei ▶

A deschis ochii și a clipit, orbita de razele soarelui. Politicoasa, a salutat în stanga și în dreapta, fără să facă plecacțiuni prea adânci. De mică era mandră. Își dorea să crească repede, să le întreaacă pe toate suratele plante, să stea aproape de soare și să îi zâmbească din toate frunzele sale. Zis și făcut! Iedera noastră se agată de orice lucru ieșit în cale, își infigea rădăcinile în orice crăpătură, își salta frunzele tot mai sus și se desfacea în tot mai multe fire, de parcă ar fi dorit să cucerească lumea. Gurile rele chiar asta spuneau, că iedera vrea să învântească întreg pământul. Ea nu lua în seamă barfele. Creștea, creștea, fir cu fir și nod cu nod, într-o viteză ametoitoare

Intreaga vara s-a dezvoltat iedera noastra, mai ceva ca Fat Frumos din legendele populare. Devenise ea insasi o legenda printre celelalte plante. Era frumoasa, de un verde aprins, curat, avea tulpinele flexibile, sa nu se rupa la orice pala de vant si nu se temea de arsita soarelui, ci ii zambea fericita. Spre toamna, iedera acoperise deja un perete de casa, un gard, un stalp si un copac. Avea nevoie de tot mai mult soare si de tot mai multa hrana, caci se iubise pe furis cu un ieder din vecini si acum se pregatea sa devina mamica. Invidioase, celelalte plante si-au unit fortele si au decis sa o detroneze pe regina neincoronata a gradinii.

Au mers toate la Zeul Florilor si l-au rugat sa le asculte plangerea, caci toate erau triste si se vestejeau vazand cu ochii din cauza iederei ce le fura soarele, spatiul si hrana. Zeul Florilor s-a maniat cumplit afland adevarul si a chemat-o imediat pe iedera la dansul.

-De astazi inainte te vei opri din crestere pana in primavara. Frunzele ti se vor pata, iar fructele se vor albastri si nimeni nu se va mai teme de expansiunea ta. Auzind toate acestea, iedera s-a inrosit de suparare. A inchis ochii de un albastru inconfundabil si s-a rugat soarelui. Stiind ca iedera il adora, soarelui i s-a facut mila de ea si a incercat sa minimalizeze blestemul aruncat de Zeul Florilor.

-Iti sortesc sa ramai frumoasa pana la sfarsitul toamnei. Lumea sa se opreasca si sa te admire, sa iti rupa firele si sa le duca in case, la caldura, sa iti adune in buchetele copiii (fructele) sa ii aseze in vase, sa isi impodobeasca incaperile cu ei!

De atunci iedera creste inalta intreaga vara, iar toamna se face parca mai frumoasa, desi are frunzele patate. Oamenii se mira de frumusetea ei si se grabesc sa rupa cate o mica amintire...

Superstiții

- ▶ Dacă te-ai îndrăgostit de această plantă agățătoare foarte decorativă, e bine să știi că se spune despre ea că îi protejează pe locatari de spirite rele și blesteme. Iar dacă o vei purta în buchetul de mireasă, iedera atrage succesul în căsnicie

Mulțumesc pentru atenție !

